

Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας
Τ.Θ. 13801
TK 10310, Αθήνα
<http://www.epe.org.gr>
e-mail: info@epe.org.gr
Τηλέφωνο/SMS: (+30)6981723690

Διοικητικό Συμβούλιο:
Χαρά Ξανθάκη (Πρόεδρος)
Δημήτρης Κυριακός (Αντιπρόεδρος)
Χάρης Γεωργίου (Γεν. Γραμμ.)
Φώτης Αλεξάκος (Ειδ. Γραμμ.)
Γιάννης Φάκας (Ταμίας)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πλατφόρμα emvolio.gov.gr έτοιμη πριν την προκήρυξη διαγωνισμού, βάσει άγνωστης διαδικασίας.

Αθήνα, 21-1-2021

Εδώ και λίγες μέρες η πλατφόρμα emvolio.gov.gr είναι σε λειτουργία για την καταχώρηση ραντεβού εμβολιασμού για τους πολίτες¹. Παρόλα αυτά, μέχρι και σήμερα, δεν γνωρίζουμε πρακτικά τίποτα για τη διαδικασία κοστολόγησης, προκήρυξης διαγωνισμού, ανάθεσης σε ανάδοχο, υλοποίησης, αξιολόγησης και παράδοσης-παραλαβής ως έργο Τεχνολογίας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (ΤΠΕ).

Συγκεκριμένα, μετά από εξαιρετικά μικρό διάστημα δημοσιοποίησης της πρόθεσης εκ μέρους του ΕΟΔΥ και των συναρμόδιων υπουργείων να δημιουργηθεί μια τέτοια ηλεκτρονική πλατφόρμα, στις 11/1/2021 παρουσιάστηκε επίσημα^{2,3} ήδη έτοιμη και σε πλήρη λειτουργία. Στο μεταξύ, τρεις μέρες νωρίτερα την Παρασκευή 8/1/2021 ανακοινώθηκε από την ΗΔΙΚΑ η έναρξη του σχετικού διαγωνισμού⁴, με ημερομηνία λήξης Τρίτη 12/1/2021 στις 10πμ. Στην προκήρυξη αναφέρεται πως *"Η διαδικασία επιλογής οικονομικού φορέα για διαπραγμάτευση θα διενεργηθεί **εκτός** της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), στα γραφεία της ΗΔΙΚΑ Α.Ε., επί της Λυκούργου 10, Αθήνα 10551"*. Κατά συνέπεια ο διαθέσιμος χρόνος υποβολής προσφορών ήταν λιγότερο από μιάμιση

- 1 <http://emvolio.gov.gr>
- 2 <https://www.kathimerini.gr/society/561221875/premiera-gia-tin-platforma-emvoliasmoy/>
- 3 <https://www.moh.gov.gr/articles/ministry/grafeio-typoy/press-releases/8261-enhmerwsh-diapisteymenwn-syntaktwnn-gia-to-ethniko-sxedio-emboliastikh-s-kalypshs-kata-ths-covid-19-apo-thn-proedro-ths-ethnikhs-epitrophs-emboliasmwn-maria-theodwridoy-ton-g-g-prwtobathmias-frontidas-ygeias-mario-themistokleoy-s-kai-ton-ypoyrgo-pshfiakhs-di>
- 4 ΗΔΙΚΑ: «Σύστημα Διαχείρισης Συνεδριών Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού Covid-19», 8/1/2021, Αρ. Πρωτ.:101.

εργάσιμη ημέρα, με φυσική παρουσία στα γραφεία της ΗΔΙΚΑ, εν μέσω περιορισμών μετακίνησης λόγω της πανδημίας.

Το γεγονός ότι η πλατφόρμα παρουσιάστηκε έτοιμη το Σάββατο 11/1/2021 από τον υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενώ ακόμη δεν είχε ολοκληρωθεί καν η υποβολή προσφορών για το διαγωνισμό που ήταν ενεργός, αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία. Μετά τις σφοδρές αντιδράσεις από φορείς και πολιτικά κόμματα^{5,6}, η ΗΔΙΚΑ με νέα απόφασή της την ίδια μέρα ματαίωσε τη διαγωνισμό⁷. Πράγμα που σημαίνει ότι, βάσει της αρχικής προκήρυξης, ένα έργο ΤΠΕ για το Δημόσιο και μάλιστα σχετιζόμενο με τη δημόσια Υγεία τελικού κόστους 723.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία, χωρίς να υπάρχει ούτε διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμού, ούτε απευθείας ανάθεσης, χωρίς καμία πληροφορία ποιος και βάσει ποιας διαδικασίας το υλοποίησε, σε ποιο (προγενέστερο) χρόνο, πως (αν) πληρώθηκε, με βάσει ποια σύμβαση και για πόσο χρονικό διάστημα ως προς τη συντήρηση της πλατφόρμας, εφόσον η αρχική προκήρυξη δεν ισχύει και επομένως ούτε οι προβλεπόμενοι όροι της.

Ως φορέας που εκπροσωπεί τον κλάδο της Πληροφορικής σε επιστημονικό και επαγγελματικό επίπεδο, έχουμε επισημάνει πολλές φορές την προχειρότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα έργα ΤΠΕ στη χώρα μας, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Η παντελής έλλειψη σχετικής νομοθεσίας ως προς την υποχρέωση διασφάλισης ποιότητας σε επίπεδο ΤΠΕ (ISO/CMMI, SQA, SPM, acceptance tests, GDPR, κτλ), καθώς και την πιστοποίηση της επάρκειας του εκάστοτε αναδόχου όπως ακριβώς ισχύει σε κάθε άλλο κλάδο έργων (έλεγχος προσωπικού – δικαίωμα υπογραφής μελέτης), εξακολουθεί να αποτελεί την πρώτη και κύρια αιτία που οδηγεί ξανά και ξανά σε κάθε λογής “ηλεκτρονικές πλατφόρμες” με τραγικές ελλείψεις, εξαιρετικά προβληματική λειτουργία, υπερκοστολόγηση και σημαντικότερες επιπτώσεις σε βάθος χρόνου. Ως παραδείγματα, έχουμε αναφερθεί πολλές φορές στον τρόπο που σχεδιάστηκαν έργα ΤΠΕ όπως η ηλεκτρονική συνταγογράφηση και το εθνικό Κτηματολόγιο, καθώς επίσης και τις επανειλημμένες μαζικές διαρροές προσωπικών δεδομένων πολιτών από το TAXIS.

Η συγκεκριμένη περίπτωση με το Σύστημα Διαχείρισης Συνεδριών Εμβολιασμού κατά του κορονοϊού Covid-19 αποτελεί παρόμοια αλλά ειδική περίπτωση, καθώς παρουσιάστηκε σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία, ενώ ταυτόχρονα δεν είχε καν ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός ανάθεσης του έργου σε ανάδοχο. Μέχρι και σήμερα, δέκα ημέρες μετά την παρουσίαση της πλατφόρμας, δεν γνωρίζουμε τις πλήρεις λεπτομέρειες του έργου, της προκήρυξης και εν συνεχεία της ματαίωσής της.

Σε σχετικές ερωτήσεις δημοσιογράφων, διατυπώθηκε εκ μέρους του κυβερνητικού εκπροσώπου η θέση ότι *“ο εν λόγω διαγωνισμός αποσκοπεί στην ύπαρξη ενός σχεδίου Β, στην περίπτωση που η υπάρχουσα πλατφόρμα του υπουργείου αντιμετωπίσει*

5 https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/276460_osmi-skandaloy-stin-platforma-gia-ta-embolia

6 <https://www.iefimerida.gr/politiki/kinal-gia-diagonismo-platforma-ton-emboliasmon>

7 ΗΔΙΚΑ: «Ματαίωση διαδικασίας ανάθεσης σύμφωνα με την περ. Γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016», 11/1/2021, Αρ.Απόφ.: 2095.

προβλήματα λειτουργίας”. Αυτό σημαίνει ότι η αρχική προκήρυξη αφορούσε έργο ΤΠΕ με τη συγκεκριμένη κοστολόγηση, το οποίο “αν όλα πάνε καλά” δεν επρόκειτο να λειτουργήσει ποτέ επιχειρησιακά – κάτι που καθιστά την προκήρυξη ακόμα πιο προβληματική, τόσο θεσμικά όσο και οικονομικά.

Αξίζει να σημειωθεί πως μια άλλη πλατφόρμα, επίσης σχετιζόμενη με την αντιμετώπιση της πανδημίας και την προστασία της δημόσιας Υγείας, είναι η εφαρμογή του περίφημου “αλγορίθμου EVA”, θέμα το οποίο ως ΕΠΕ αναδείξαμε^{8,9} πριν λίγο καιρό όταν η χώρα μας έμπαινε στο δεύτερο, σφοδρότερο κύμα. Και πάλι, με την ίδια προχειρότητα για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα όπως ο έλεγχος των τουριστών στις πύλες εισόδου της χώρας μας, το αντίστοιχο έργο ΤΠΕ υλοποιήθηκε χωρίς καμία διαγωνιστική διαδικασία, χωρίς προϋπολογισμό, χωρίς επαρκή χρονική περίοδο αξιολόγησης, όπως παραδέχεται ακόμα και η πενταμελής ομάδα που το ανέπτυξε. Ακόμα και σήμερα, σχεδόν εννιά μήνες μετά, εξακολουθεί να μην υπάρχει δημοσιευμένη η επιστημονική τεκμηρίωση, ο πλήρης κώδικας (codebase) και το πλήρες πειραματικό πρωτόκολλο (πειράματα + δεδομένα) με τα οποία αναπτύχθηκε και λειτούργησε επιχειρησιακά μέχρι και το τέλος Οκτωβρίου 2020.

Με τόσα λάθη που παρατηρούνται στα έργα που αφορούν την πανδημία είναι προφανές ότι, αν δεν συμβαίνει κάτι χειρότερο, ο χειρισμός των έργων ΤΠΕ γίνεται σαφέστατα πλημμελώς και χωρίς διαφάνεια. Το αποτέλεσμα τέτοιων πρακτικών είναι αρνητικό όχι μόνο οικονομικό στην δημόσια περιουσία, αλλά ενδεχομένως και στην υγεία των πολιτών. Αν η πανδημία δεν είναι μια κατάσταση που θα μας κάνει να σοβαρευτούμε, δεν ξέρουμε τι θα μπορούσε να είναι.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας

URL: <http://www.epe.org.gr> , <mailto:info@epe.org.gr>

- 8 <https://www.epe.org.gr/ola-ta-arthra/deltio-typoy-sars-cov-2-deka-krisima-erotimata-gia-ton-algorithmo-eva-kai-tin-prosbasi-se-epidimiologika-dedomena-toy-eody>
- 9 <https://www.epe.org.gr/ola-ta-arthra/deltio-typoy-sars-cov-2-dieykriniseis-schetika-me-ton-algorithmo-eva-kai-ta-erotimata-poy-paramenoyv>